Laki TVO-11331
Moisio Ulla-Maija 11.10.2018 Julkinen

TEOLLISUUDEN VOIMA OYJ:N LAUSUNTO VALTIOVARAINVALIOKUNNAN VEROJAOSTOLLE KOSKIEN HALLITUKSEN ESITYSTÄ EDUSKUNNALLE KORKOVÄHENNYSRAJOITUSTA KOSKEVAN SÄÄNTELYN MUUTTAMISESTA (HE 150/2018)

Teollisuuden Voima Oyj (TVO) kiittää saamastaan mahdollisuudesta tulla kuuluksi valtiovarainvaliokunnan verojaostossa TVO:lle ja sen osakkeenomistajille erittäin tärkeästä säädösmuutoksesta (HE 150/2018 vp, jäljempänä "HE").

1 Yleistä

HE:ssä on jo osittain huomioitu TVO:n lakimuutoksen valmistelussa esiin nostamat vakavat huolet vanhojen investointilainojen korkovähennysoikeuden rajoittamisesta. Ydinlaitoshankkeiden sisällyttäminen direktiivissä mainittuihin pitkän aikavälin julkisiin infrastruktuurihankkeisiin tulee toteuttaa pikaisesti ja sisällyttää tätä koskeva suppea infrastruktuurihuojennus jo nyt käsiteltävään eduskunnan päätösesitykseen.

Infrastruktuurihankkeista sosiaalinen asuntotuotanto on jo sisällytetty käsiteltävänä olevaan HE:een ja näin pitää tehdä myös ydinlaitoshankkeiden osalta.

TVO:n esittämät muutokset ovat HE:n ja veron kiertämisen estämistä koskevan direktiivin (EU 2016/1164, jäljempänä "Direktiivi") hengen mukaisia sekä vähäisin muutoksin toteutettavissa. TVO:n ehdottamat muutokset eivät muodostuisi laaja-alaiseksi tai aiheuttaisi ristiriitaa valtiontukeen liittyvässä tulkinnassa. Tällöin myös ehdotetun infrastruktuurihankkeita koskevan jatkovalmistelun mahdollinen viivästyminen ei aiheuttaisi TVO:n toiminnalle kohtuutonta haittaa.

2 Vanhojen lainojen siirtymäsäännös

HE:ssä todetaan, että vanhojen lainojen siirtymäsäännös olisi tarpeellinen erityisesti laajoja ja pitkäkestoisia investointihankkeita ajatellen. Pitkäkestoisissa hankkeissa, joissa lainoja on nostettu jo ennen 17.6.2016, ei

korkovähennysrajoituksen muutos ole investointipäätöksen tekohetkellä ollut tiedossa. Investointeja ja niiden rahoitusta koskevia päätöksiä on tehty olettaen, että rahoitusmenot ovat verotuksessa vähennyskelpoisia.

TVO katsoo, että korkojen vähennysoikeuden rajoituksen ulkopuolelle tulee jättää kaikki ennen 17.6.2016 tehtyihin investointipäätöksiin liittyvät rahoituskokonaisuudet. Direktiivi ei kuitenkaan salli poikkeussäännöksen ulottamista näiden lainojen myöhempiin muutoksiin. **Siksi lakimuutokseen pitää sisällyttää ainakin siirtymäsäännös, jolla ennen 17.6.2016 käynnistetyt ydinlaitoshankkeet, joita varten lainat on otettu, sisällytetään infrastruktuuripoikkeuksen piiriin.**

3 Yksityinen ydinlaitoshanke rinnastuu julkiseen infrastruktuurihankkeeseen

Direktiivin mukaan korkovähennysrajoituksen ulkopuolelle voidaan jättää pitkän aikavälin julkiset infrastruktuurihankkeet, joilla tuotetaan, kehitetään, käytetään ja ylläpidetään laajamittaista omaisuutta, jonka jäsenvaltio katsoo olevan yleisen edun mukainen.

HE:n perustelujen mukaan yksityisenkin hankkeen kuulumista poikkeaman piiriin voisi olla hyväksyttävää, jos sitä voidaan perustella viitejärjestelmän luonteella ja yleisellä rakenteella[1].

Viitejärjestelmän tarkastelussa on otettava huomioon ydinlaitosrakentamisen erityisolosuhteet Suomessa, joka tällä hetkellä perustuu ydinvoimayhtiöiden rahoitusmarkkinoilta hankkimaan rahoitukseen ja/tai omistajien rahoitukseen.

Suomessa ydinlaitosrakentaminen ja niitä koskevat hankkeet on tarkasti säädelty ydinenergialaissa. Yleiseltä merkitykseltään huomattavan ydinlaitoksen rakentaminen edellyttää valtioneuvoston periaatepäätöstä siitä, että ydinlaitoksen rakentaminen on yhteiskunnan kokonaisedun mukaista. Suomen yhteiskunnan kokonaisetuun ja tarkoituksenmukaisuusharkintaan perustuva periaatepäätöskäsittely on täysin ainutlaatuinen ja sellaista ei ole olemassa missään muualla.

Olkiluoto 3 - ydinlaitosyksikön valmistuttua Olkiluodon ydinlaitoksen[2] osuus kattaa 30 % Suomen kokonaissähköntuotannosta. Olkiluodon ydinlaitoshankkeita voidaankin siten pitää viitejärjestelmän luonteella ja yleisellä rakenteella perustellen julkisina infrastruktuurihankkeina.

[1] Ks. HE, s. 44
[2] Käsittää kolme ydinlaitosyksikköä, eli Olkiluoto 1, Olkiluoto 2 ja Olkiluoto 3.

4 Esitys lisäyksestä EVL 18 b § 4 momenttiin

TVO esittää edellä esitetyin perusteluin, että valtiovarainvaliokunnan verojaosto esittäisi kannanottonaan, että eduskunta hyväksyisi HE:n esityksen siten muutettuna, että lakiin lisätään seuraava suppea, yhteiskunnan kokonaisedun mukaisia ydinlaitoshankkeita koskeva rajoitus 18 b §:n 4 momentin loppuun:

Pitkän aikavälin julkisena infrastruktuurihankkeena pidetään myös ydinlaitosten uudisrakentamista ja perusparantamista, joita varten on saatu lainaa ja, joiden laitosten käyttäminen edellyttää ydinenergialain (990/1987) mukaista yhteiskunnan kokonaisetuun perustuvaa valtioneuvoston myöntämää lupaa.

Sanamuoto vastaa sosiaalisesta asuntotuotannosta koskevaa rajausta.

5 Esitys lakimuutoksen siirtymäsäännökseksi

Mikäli kohdassa 4 esitetty EVL 18 b § 4 momentin lisäyksen sisällyttäminen eduskunnan päätösehdotukseen tässä vaiheessa on mahdotonta, TVO esittää, että valtiovarainvaliokunnan verojaosto esittäisi kannanottonaan seuraavan ehdotuksen lisäämisestä lakimuutoksen siirtymäsäännökseen:

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 18 a §:ää ei sovelleta sellaisiin ennen 17.6.2016 käynnistettyihin ydinlaitoshankkeisiin, joiden rakentaminen on ydinenergialain (990/1987) 11 §:ssä tarkoitetussa periaatepäätöksessä katsottu yhteiskunnan kokonaisedun mukaiseksi ja eduskunta on päättänyt, että periaatepäätös jää voimaan.
---

6 Esitys eduskunnan ponsiksi

Lisäksi TVO esittää, että mikäli kohdan 4 ja 5 kannanotot eivät ole mahdollisia, valtiovarainvaliokunnan verojaosto esittäisi kannanottonaan, että eduskunnalle esitettäisiin seuraava lausumaehdotus:

Eduskunta edellyttää, että hallitus jatkaa välittömästi selvitystä yhteiskunnalle tärkeiden infrastruktuurihankkeiden jättämisestä korkovähennysrajoituksen ulkopuolelle ja tuo vuoden 2019 aikana eduskunnan käsiteltäväksi lakiesityksen korkovähennysrajoituksen poistamiseksi ainakin sellaisilta ydinlaitoshankkeilta, joiden rakentaminen on ydinenergialain (990/1987) 11 §:ssä tarkoitetussa periaatepäätöksessä katsottu yhteiskunnan kokonaisedun mukaiseksi ja eduskunta on päättänyt, että periaatepäätös jää voimaan.